

การประชุมรับฟังความคิดเห็น

(ผ่าน Video Conference ระบบ Zoom)

“การปรับปรุงมาตรฐาน $PM_{2.5}$ ในบรรยากาศ”

วันพฤหัสบดีที่ 14 มกราคม 2564

ร่าง

กรมควบคุมมลพิษ

หัวข้อ

1. ความเป็นมา หลักการและเหตุผลการปรับปรุงมาตรฐาน PM_{2.5}
2. ข้อยกกฎหมาย
3. การรวบรวม ทบทวน และวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง
  - 3.1 ผลกระทบต่อสุขภาพ
  - 3.2 สถานการณ์ฝุ่น PM_{2.5} ในบรรยากาศ ที่ผ่านม
  - 3.3 ค่ามาตรฐาน PM_{2.5} ของประเทศไทยปัจจุบัน
  - 3.4 เปรียบเทียบค่ามาตรฐาน PM_{2.5} ของประเทศไทยกับต่างประเทศ
  - 3.5 หลักการการกำหนด (ร่าง)ค่ามาตรฐาน PM_{2.5} ที่เสนอแนะปรับปรุง
  - 3.6 พิจารณาความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ
4. (ร่าง) ประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
5. ความเห็นของกรมควบคุมมลพิษ
6. ประเด็นเสนอเพื่อพิจารณา

1. ความเป็นมา/หลักการและเหตุผล

- ❑ มาตรฐาน PM_{2.5} ของประเทศไทย ได้บังคับใช้เป็นเวลาานกว่า 10 ปี จำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไป ตามความก้าวหน้าในทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และความเปลี่ยนแปลงในทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ที่เข้มงวดและประโยชน์ในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม
- ❑ เป็นการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง” มาตรการที่ 3 การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการมลพิษ (แนวทางการดำเนินงานทบทวน/ปรับปรุงกฎหมาย/มาตรฐาน/แนวทางปฏิบัติให้สอดคล้องกับสถานการณ์)

2. ข้อกฎหมาย

- พ.ร.บ. สิ่งแวดล้อมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535
  - ม. 32 (4) ให้ กก.วล. มีอำนาจกำหนดมาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศโดยทั่วไป โดยอาศัยหลักวิชาการ กฎเกณฑ์ และหลักฐานทางวิทยาศาสตร์เป็นพื้นฐาน และความเป็นไปได้ในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี
  - ม. 34 ให้ กก.วล. มีอำนาจปรับปรุงแก้ไขมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ได้กำหนดไว้แล้วให้เหมาะสมตามความก้าวหน้าในทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและความเปลี่ยนแปลงในทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

3.การรวบรวม ทบทวน และวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

ร่าง

3.1 ผลกระทบต่อสุขภาพ

□ พบการเชื่อมโยงการได้รับสัมผัส $PM_{2.5}$ และผลกระทบต่ออัตราการตายก่อนวัยอันควร และการเจ็บป่วย

➤ ข้อมูลการศึกษาด้านระบาดวิทยา พบความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับสัมผัส $PM_{2.5}$ ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว กับการตาย (mortality) ได้แก่ การตายเนื่องจากสาเหตุทั้งหมด (all-cause mortality) โรคหัวใจและหลอดเลือด (cardiovascular (CVD) mortality) และมะเร็งปอด (lung cancer mortality) และการเจ็บป่วย (morbidity) ได้แก่ การเจ็บป่วยด้วยโรคหัวใจและหลอดเลือด (CVD morbidity) และโรกระบบทางเดินหายใจ (respiratory morbidity)

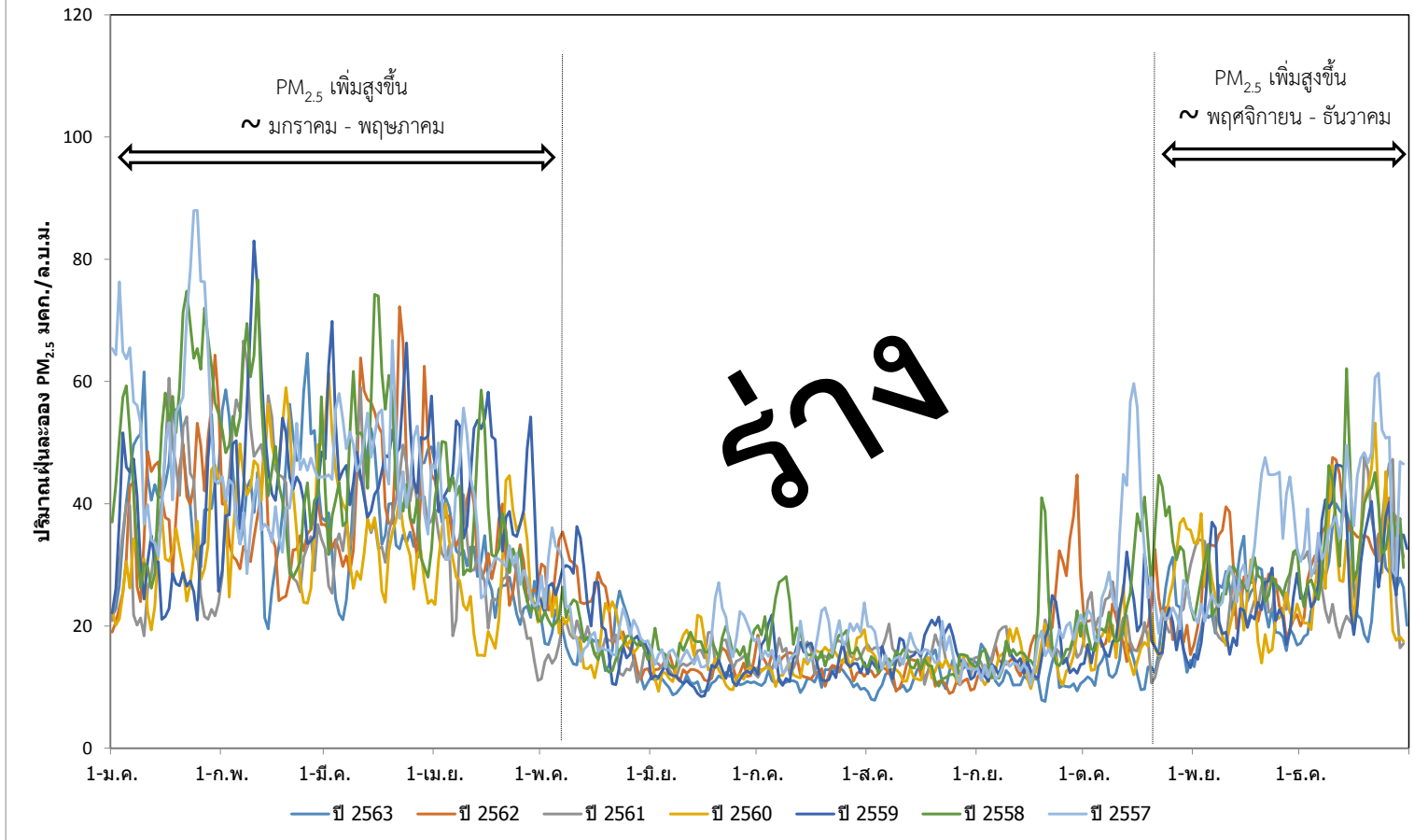
การศึกษาผลกระทบต่อสุขภาพในประเทศไทย

- ปี 2562 สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ ได้ศึกษาโครงการ “Air Quality Assessment for Health and Environment Policies in Thailand” พบความเสี่ยงสัมพัทธ์ (relative risks; RR มากกว่า 1) จากการได้รับสัมผัส PM_{2.5} เพิ่มขึ้น 10 µg/m³ ต่อการเกิดโรคตาม ICD-10 (โรคตามบัญชีจำแนกโรคระหว่างประเทศ) ในกลุ่มโรคมะเร็ง (cancer) โรคเกี่ยวกับตา (eye diseases) โรคหัวใจและหลอดเลือด (cardiovascular diseases) และโรกระบบทางเดินหายใจ (respiratory diseases) ในพื้นที่เชียงใหม่ สระบุรี และสงขลา ในช่วงปี 2555 - 2559 ดังนี้

ความเสี่ยงของการเกิดโรคตาม ICD-10	ความเสี่ยงสัมพัทธ์ (RR > 1) จากการได้รับสัมผัส PM _{2.5} เพิ่มขึ้น 10 µg/m ³		
	เชียงใหม่	สระบุรี	สงขลา
โรคมะเร็ง	1.03-1.21	1.12-1.47	1.21-1.23
โรคเกี่ยวกับตา	1.06	-	1.05-1.14
โรคหัวใจและหลอดเลือด	1.01	-	1.02-1.26
โรกระบบทางเดินหายใจ	1.01-1.03	1.01-1.05	1.04

3.2 สถานการณ์ฝุ่นละออง PM_{2.5} ในบรรยากาศที่ผ่านมา

ปริมาณฝุ่นละออง PM_{2.5} เฉลี่ย 24 ชั่วโมง (เฉลี่ยทั่วประเทศ) ระหว่างปี 2557 - 2563

- PM_{2.5} จะเพิ่มสูงขึ้นในช่วงฤดูหนาวถึงต้นฤดูร้อน ประมาณพฤศจิกายน-ธันวาคม และประมาณมกราคม-พฤษภาคม ทุกปี
- ปัจจัย: ความกดอากาศสูง ปรากฏการณ์อุณหภูมิผกผันกลับ (temperature inversion) และลมสงบ อากาศลอยตัวได้ในระดับต่ำ การไหลเวียนและการถ่ายเทของอากาศไม่ดี ฝุ่นแพร่กระจายตัวได้ไม่ดี เกิดการสะสม ทำให้ฝุ่นในพื้นที่เพิ่มสูงขึ้น กิจกรรมของแหล่งกำเนิดที่มีการเปลี่ยนแปลงตามฤดูกาล เช่น การเผาเศษวัสดุการเกษตร

สถานการณ์วิกฤตฝุ่น PM_{2.5} ในแต่ละภาค

- **กรุงเทพมหานครและปริมณฑล:** วิกฤต PM_{2.5} ประมาณพฤศจิกายน-มีนาคม แหล่งกำเนิดในพื้นที่มาจากการจราจรและยานพาหนะ โดยเฉพาะรถยนต์ดีเซล โรงงานอุตสาหกรรม และการเผาในที่โล่ง
- **ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน:** วิกฤต PM_{2.5} ประมาณมกราคม-พฤษภาคม มาจากไฟป่าและการเผาเศษวัสดุการเกษตร (ข้าว ข้าวโพด และอ้อย) หมอกควันข้ามแดน และการจราจรและการขนส่งในเขตเมืองใหญ่
- **ภาคกลาง ภาคตะวันตก และภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง:** วิกฤต PM_{2.5} ประมาณมกราคม-พฤษภาคม มาจากการเผาเศษวัสดุการเกษตร (ข้าว ข้าวโพด และอ้อย) รองลงมาคือจราจรและขนส่งในเขตเมืองใหญ่
- **ภาคใต้:** วิกฤต PM_{2.5} ประมาณกรกฎาคม - กันยายน เกิดจากไฟไหม้ป่าพรุ และฝุ่นละอองข้ามแดนจากประเทศเพื่อนบ้าน

3.3 ค่ามาตรฐาน PM_{2.5} ของประเทศไทยปัจจุบัน

ร่าง

ประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

ฉบับที่ ๓๖ (พ.ศ. ๒๕๕๓)

เรื่อง กำหนดมาตรฐานฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน ในบรรยากาศโดยทั่วไป

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดมาตรฐานค่าฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน ในบรรยากาศโดยทั่วไป เพื่อเป็นเกณฑ์ทั่วไปสำหรับการส่งเสริม และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๓๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ (๔) และมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริม และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติ บางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๘ ประกอบกับมาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติจึงออกประกาศ กำหนดมาตรฐานค่าฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน ในบรรยากาศโดยทั่วไปไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กำหนดมาตรฐานฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน ในบรรยากาศโดยทั่วไป ค่าเฉลี่ยในเวลา ๒๔ ชั่วโมง จะต้องไม่เกิน ๐.๐๕ มิลลิกรัมต่อลูกบาศก์เมตร และค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) ในเวลา ๑ ปี จะต้องไม่เกิน ๐.๐๒๕ มิลลิกรัมต่อลูกบาศก์เมตร

ข้อ ๒ วิธีตรวจวัดค่าเฉลี่ยของฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน ตามข้อ ๑ ให้ใช้ วิธีตรวจวัดมาตรฐาน Federal Reference Method (FRM) ตามที่องค์การพิทักษ์สิ่งแวดล้อม แห่งประเทศสหรัฐอเมริกา (US EPA) กำหนดหรือวิธีอื่นที่กรมควบคุมมลพิษประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๓ การตรวจวัดค่าเฉลี่ยของฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน ตามข้อ ๒ ให้ทำ ในบรรยากาศทั่ว ๆ ไป และต้องสูงจากพื้นดินอย่างน้อย ๑.๕๐ เมตร แต่ไม่เกิน ๖ เมตร

ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๓

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

นายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

ประกาศกรมควบคุมมลพิษ

เรื่อง เครื่องวัดและวิธีตรวจวัดค่าเฉลี่ยของก๊าซหรือฝุ่นละอองในบรรยากาศโดยทั่วไป ระบบอื่นหรือวิธีอื่นที่กรมควบคุมมลพิษเห็นชอบ

หน้า ๓๘

เล่ม ๑๓๖ ตอนพิเศษ ๒๕๙ ง
ราชกิจจานุเบกษา
๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๒

(๓) เครื่องวัดค่าเฉลี่ยของก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ในเวลา ๒๔ ชั่วโมง หรือในเวลา ๑ ปี ระบบอุลตราไวโอเลต ฟลูออเรสเซนซ์ (Ultraviolet Fluorescence) ที่ใช้หลักการให้แสง จากอุลตราไวโอเลต (Ultraviolet) ทำปฏิกิริยากับก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์และวัดความเข้มข้นของแสง ซึ่งเกิดจากปฏิกิริยาในช่วงความยาวคลื่นระหว่าง ๑๙๐ ถึง ๒๓๐ นาโนเมตร (Nanometer)

(๔) เครื่องวัดค่าเฉลี่ยของก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์ ระบบหรือวิธีควิควิตี แอทเทนนูเอเต็ด เฟส ชิฟ สเปกโทรสโกปี (Cavity Attenuated Phase Shift Spectroscopy; CAPS)

ข้อ ๓ วิธีตรวจวัดค่าเฉลี่ยของฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๑๐ ไมครอน และฝุ่นละอองขนาด ไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน ดังนี้

(๑) วิธีเตรี เบตาเรชัน แอทเทนนูเอชัน (Beta Radiation Attenuation หรือ Beta Ray Attenuation)

(๒) วิธีเทปเปอร์ ออสซิลเลตติ้ง ไมโครบาลานซ์ (Tapered Element Oscillating Microbalance; TEOM)

(๓) วิธีการกระเจิงของแสง (Light Scattering)

(๔) วิธีเก็บตัวอย่างด้วยเครื่องเก็บตัวอย่างอากาศแบบไดโคโทมัส (Dichotomous Air Sampler)

ทั้งนี้ วิธีการตรวจวัดและวิธีเก็บตัวอย่างตามวรรค ๑ ต้องเป็นไปตาม Federal Equivalent Method (FEM) ที่องค์การพิทักษ์สิ่งแวดล้อมแห่งประเทศสหรัฐอเมริกา (United States Environmental Protection Agency; US EPA) กำหนดด้วย

ประกาศ ณ วันที่ ๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

ประลอง ดำรงค์ไทย

อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ

สรุปมาตรฐาน PM_{2.5} ในบรรยากาศ ของประเทศไทย

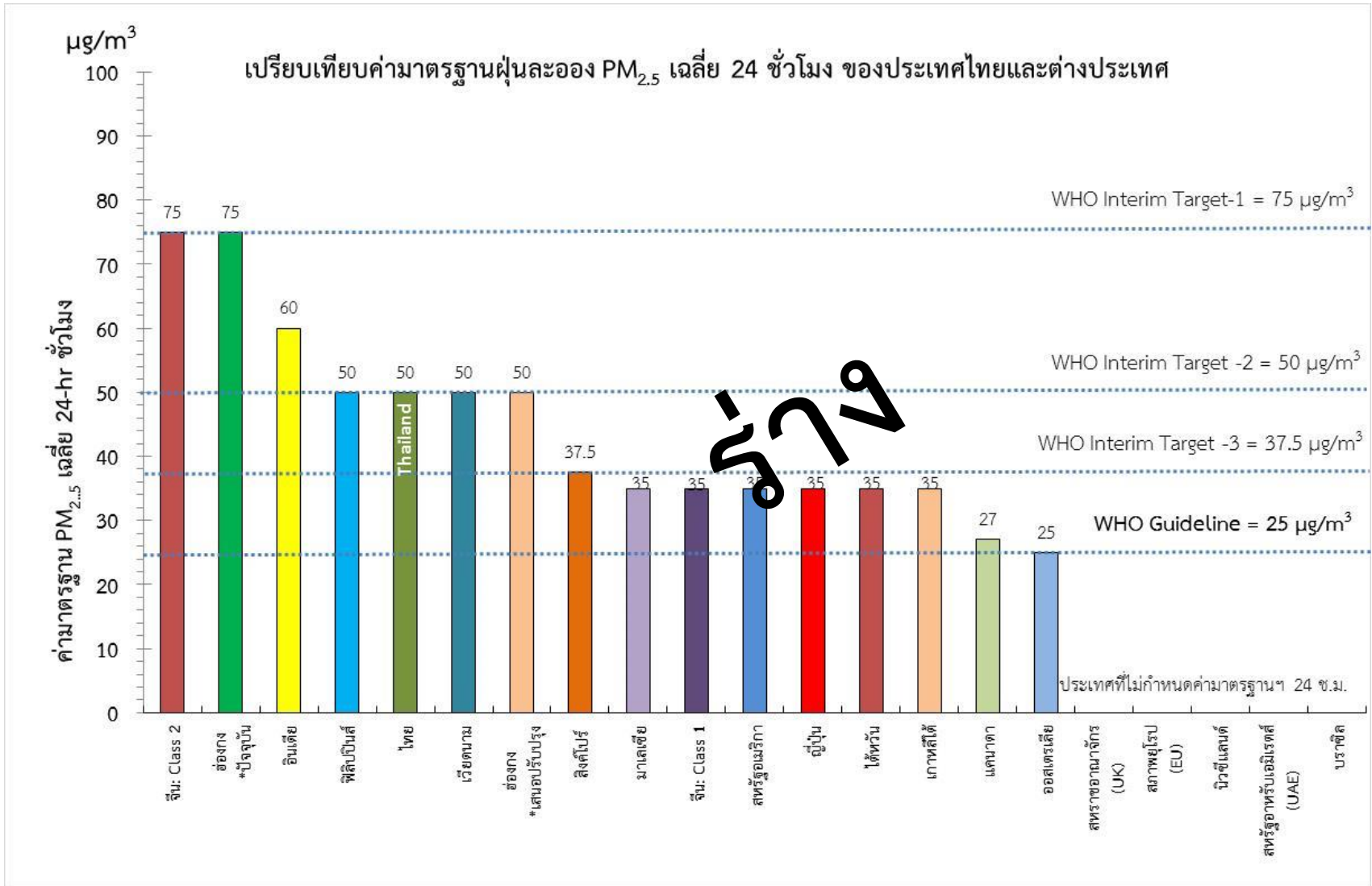
สารมลพิษทางอากาศ	ช่วงเวลาเฉลี่ย	ค่ามาตรฐาน	วิธีตรวจวัดค่าเฉลี่ยของฝุ่น PM _{2.5}	
			ประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ	ประกาศกรมควบคุมมลพิษ
ฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอน (PM _{2.5})	24 ชั่วโมง	จะต้องไม่เกิน 50 มคก/ลบ.ม. ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	วิธีตรวจวัดมาตรฐาน Federal Reference Method (FRM) ตามที่องค์การพิทักษ์สิ่งแวดล้อมแห่งประเทศสหรัฐอเมริกา กำหนด (ระบบกราวิเมตริก)	1) วิธีเบต้า เรดิเอชัน แอทเทนนูเอชัน (Beta Radiation Attenuation หรือ Beta Ray Attenuation) 2) วิธีเทปเปอร์ อิลิเมนต์ ออสซิลเลติง ไมโครบาลานซ์ (Tapered Element Oscillating Microbalance; TEOM) 3) วิธีการกระเจิงของแสง (Light Scattering) 4) วิธีเก็บตัวอย่างด้วยเครื่องเก็บตัวอย่างอากาศแบบไดโคโตมัส (Dichotomous Air Sampler)
	1 ปี	จะต้องไม่เกิน 25 มคก/ลบ.ม. ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)		ทั้งนี้ วิธีการตรวจวัดและวิธีเก็บตัวอย่างตามข้อ 1) ถึง ข้อ 4) ต้องเป็นไปตาม Federal Equivalent Method (FEM) ที่องค์การพิทักษ์สิ่งแวดล้อมแห่งประเทศสหรัฐอเมริกา (United States Environmental Protection Agency; US EPA) กำหนดด้วย

ร่าง

อ้างอิง: 1. ประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เรื่อง กำหนดมาตรฐานฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอน ในบรรยากาศโดยทั่วไป ประกาศ ณ วันที่ 28 มกราคม พ.ศ. 2553
2. ประกาศควบคุมมลพิษ เรื่อง เครื่องวัดและวิธีตรวจวัดค่าเฉลี่ยของก๊าซหรือฝุ่นละอองในบรรยากาศโดยทั่วไป ระบบอื่นหรือวิธีอื่นที่กรมควบคุมมลพิษเห็นชอบ ประกาศ ณ วันที่ 2 สิงหาคม พ.ศ. 2562

3.4 เปรียบเทียบค่ามาตรฐาน $PM_{2.5}$ ของประเทศไทย กับต่างประเทศ

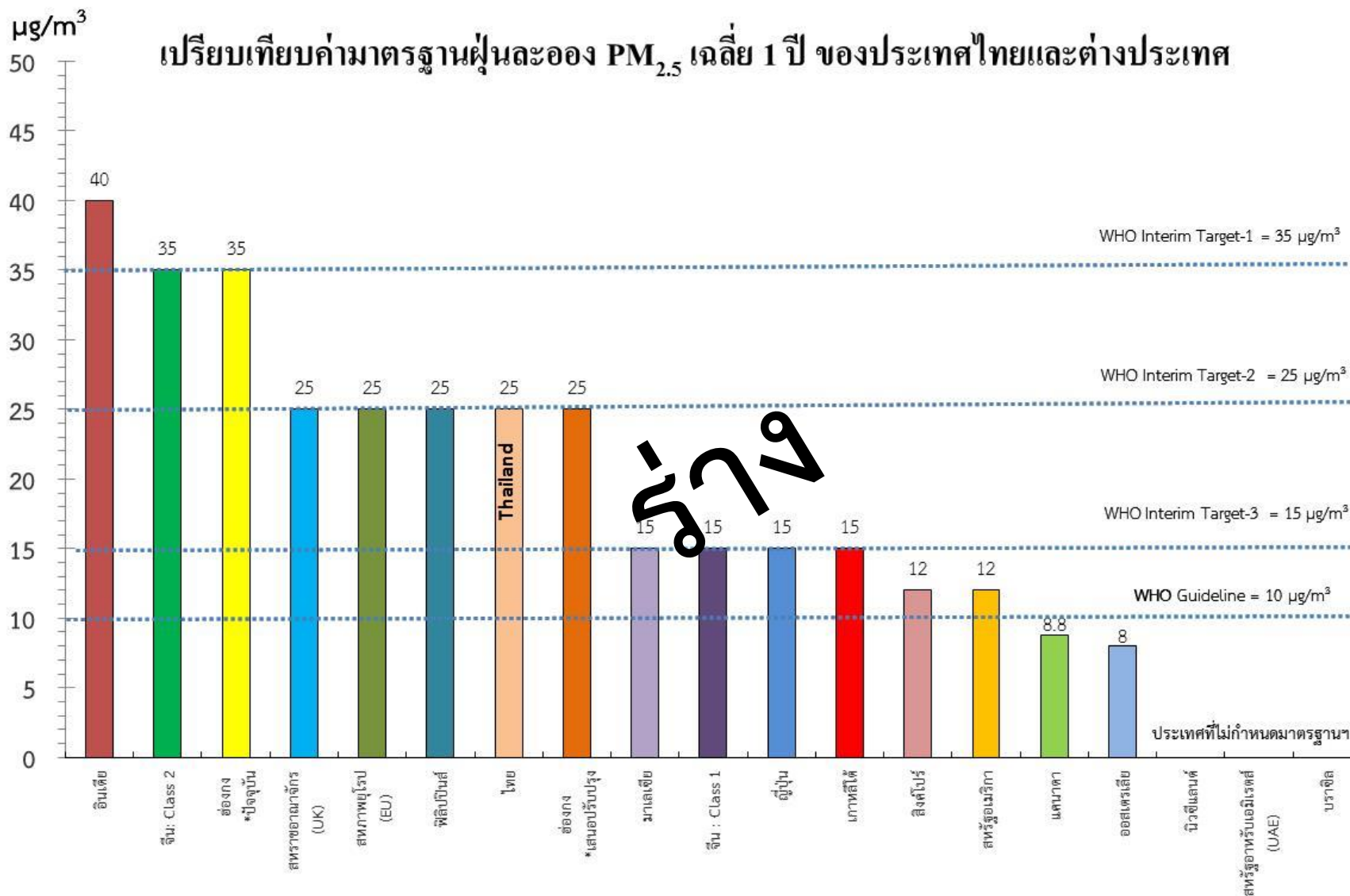
ภาพ

- มาตรฐานแต่ละประเทศจะแตกต่างกันไป ตามความเหมาะสมกับบริบทและสถานการณ์ของประเทศตน (ระดับการพัฒนาและความสามารถในการจัดการคุณภาพอากาศของประเทศ ความเป็นไปได้ทางเทคโนโลยี การพิจารณาด้านเศรษฐกิจ และปัจจัยทางการเมืองและสังคม)
- ประเทศที่พัฒนาแล้ว เช่น UK EU นิวซีแลนด์ ไม่ได้กำหนดมาตรฐาน PM_{2.5} (24hr)

เปรียบเทียบค่ามาตรฐานฝุ่นละออง PM_{2.5} เฉลี่ย 1 ปี ของประเทศไทยและต่างประเทศ

ค่ามาตรฐานฝุ่นละออง PM_{2.5} เฉลี่ย 1 ปี

ร่าง

- ค่ามาตรฐานรายปีของไทยอยู่ระดับเดียวกับประเทศที่พัฒนาแล้ว เช่น UK EU
- บางประเทศไม่กำหนดมาตรฐานรายปี เช่น นิวซีแลนด์ UAE

3.5 หลักการกำหนด (ร่าง) ค่ามาตรฐาน $PM_{2.5}$

ร่าง

หลักการ/แนวคิดกำหนด (ร่าง) ค่ามาตรฐาน PM_{2.5}

หลักการ: อ้างอิงหลักการและระดับค่าเป้าหมายระหว่างทาง ระดับที่ 3 (Interim Target-3) ขององค์การอนามัยโลก มา กำหนดเป็นระดับ (ร่าง) ค่ามาตรฐานฝุ่นละออง PM_{2.5} ของ ประเทศไทย ทั้งในเวลา 24 ชั่วโมง และ 1 ปี โดยเข้มงวดขึ้น และกำหนดเป็นตัวเลขจำนวนเต็ม เพื่อให้เหมาะสมสำหรับการสื่อสารสู่สาธารณะ

ทำไมต้องอ้างอิงองค์การอนามัยโลก ???

- องค์การอนามัยโลก เป็นหน่วยงานสากลที่ได้จัดทำคำแนะนำคุณภาพอากาศ “Air Quality Guidelines” สำหรับเป็นการแนะนำ (guidance) ในการลดผลกระทบต่อสุขภาพอันเนื่องมาจากมลพิษทางอากาศ ซึ่งเป็นค่าที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล ว่ามีความเข้มงวด และมีผลการศึกษาวิจัยด้านสุขภาพสนับสนุน รวมถึงได้กำหนดค่าเป้าหมายระหว่างทาง “Interim Targets; IT” สำหรับเป็นแนวทางเลือกสำหรับกำหนดเป้าหมายทางนโยบายในการจัดการคุณภาพอากาศ กรณีที่ยังไม่สามารถดำเนินการให้คุณภาพอากาศบรรลุตามคำแนะนำคุณภาพอากาศขององค์การอนามัยโลกได้

(ร่าง) มาตรฐานฝุ่นละออง PM_{2.5} VS. ค่าแนะนำของ WHO

PM _{2.5}	WHO (มคก. /ลบม.)			
	Interim Target-1	Interim Target -2	Interim Target -3	Guidelines
ค่าเฉลี่ย				
24 ชั่วโมง	75	50	<u>37.5</u>	25
รายปี	35	25	<u>15</u>	10

หมายเหตุ:

- ค่ามาตรฐาน PM_{2.5} ปัจจุบัน
- อ้างอิงสำหรับ (ร่าง) ค่ามาตรฐาน PM_{2.5}

หลักการกำหนด (ร่าง) ค่ามาตรฐาน PM_{2.5} (ต่อ)

มาตรฐาน 24 ชั่วโมง

IT-2
(50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$)

IT-3
(37.5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$)

ร่างมาตรฐานฯ
37 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

มาตรฐาน 1 ปี

IT-2
(25 $\mu\text{g}/\text{m}^3$)

IT-3
(15 $\mu\text{g}/\text{m}^3$)

ระดับปัจจุบัน

ร่าง

เข้มงวดขึ้น

กำหนดเป็นตัวเลขจำนวนเต็ม

3.6 พิจารณาความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ

ร่าง

พิจารณาความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ

- 1) เปรียบเทียบ (ร่าง) ค่ามาตรฐาน $PM_{2.5}$ กับของต่างประเทศ
- 2) เปรียบเทียบ (ร่าง) ค่ามาตรฐาน $PM_{2.5}$ กับสถานการณ์คุณภาพอากาศที่ผ่านมา
- 3) มาตรการแก้ไขปัญหาฝุ่นละออง $PM_{2.5}$ แผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง”
- 4) ประเมินทางด้านเศรษฐศาสตร์
ผลประโยชน์ที่ได้รับจากการลดผลกระทบต่อสุขภาพอนามัย (Health benefits)

1) เปรียบเทียบ (ร่าง) ค่ามาตรฐาน $PM_{2.5}$ ของประเทศไทย
กับมาตรฐานของต่างประเทศ

ร่าง

1) เปรียบเทียบร่างค่ามาตรฐาน PM_{2.5} เฉลี่ย 24 ชม. กับต่างประเทศ

ค่าเฉลี่ย 24 ชม. (มคก./ลบ.ม.)	องค์การอนามัยโลก (WHO)	มาตรฐาน PM _{2.5} แต่ละประเทศ
75	ค่าเป้าหมายระหว่างทางระดับที่ 1 (Interim Target 1; IT-1)	จีน (class 2) ฮ่องกง (ปัจจุบัน)
60	-	อินเดีย
50	ค่าเป้าหมายระหว่างทางระดับที่ 2 (Interim Target 2; IT-2)	ฟิลิปปินส์ ฮ่องกง (เสนอปรับปรุง)
37.5	ค่าเป้าหมายระหว่างทางระดับที่ 3 (Interim Target 3; IT-3)	สิงคโปร์
37	-	ไทย
35	-	จีน (class 1: National Park) สหรัฐอเมริกา มาเลเซีย ญี่ปุ่น เกาหลีใต้
28	-	แคนาดา
25	คำแนะนำองค์การอนามัยโลก (WHO Guideline)	ออสเตรเลีย

❑ ร่างฯ อยู่ในระดับใกล้เคียงกับมาตรฐานสิงคโปร์ เข้มงวดกว่าหลายประเทศ ได้แก่ ประเทศจีน (Class 2) อินเดีย ฟิลิปปินส์ รวมถึง ฮ่องกง อย่างไรก็ตาม ยังมีประเทศที่พัฒนาแล้วหลายประเทศที่ไม่ได้กำหนดค่ามาตรฐานเฉลี่ย 24 ชั่วโมง ได้แก่ EU และ UK

เปรียบเทียบร่างค่ามาตรฐาน PM_{2.5} เฉลี่ย 1 ปี กับต่างประเทศ

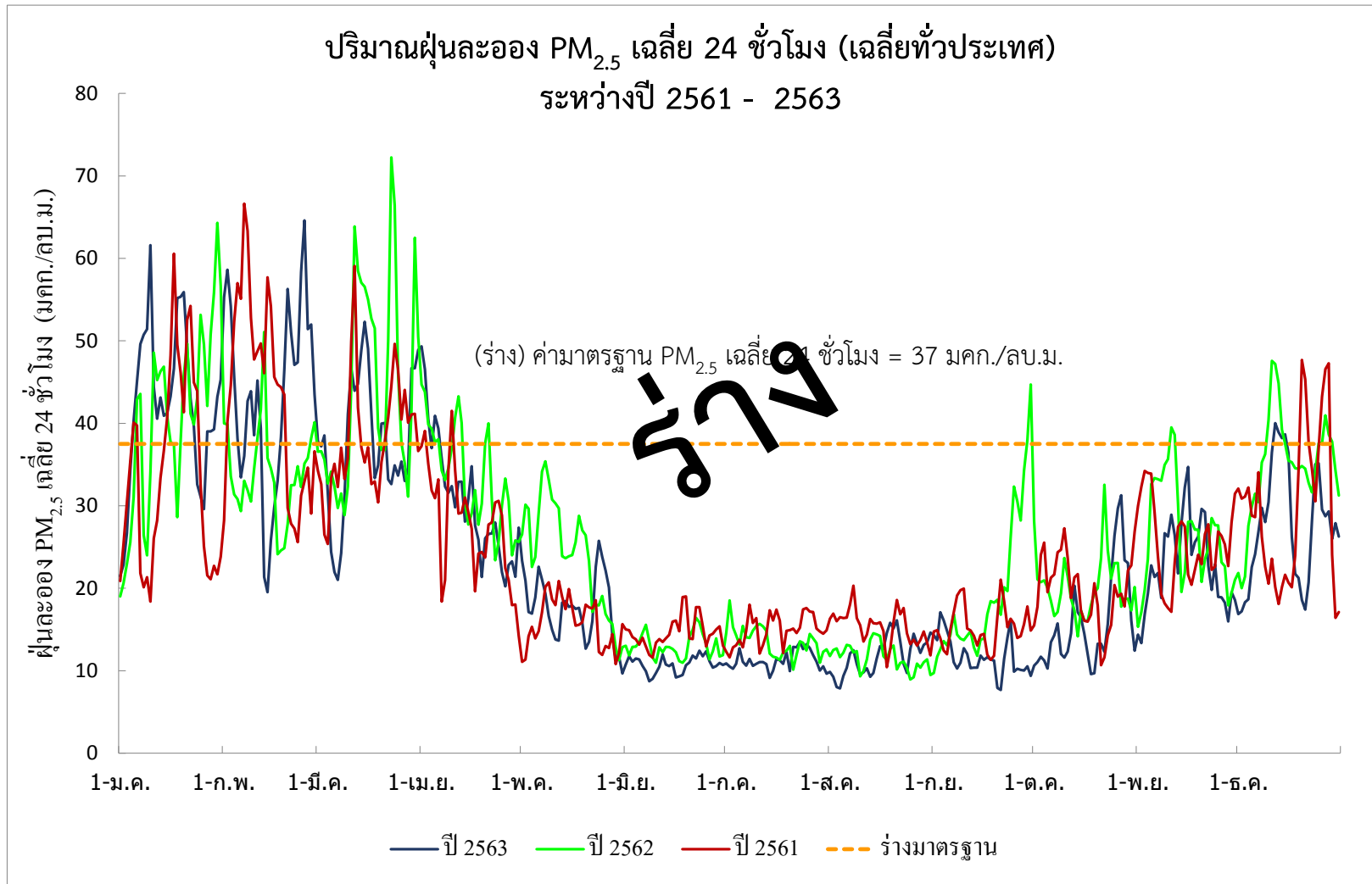
ค่าเฉลี่ย 1 ปี (มคก./ลบ.ม.)	องค์การอนามัยโลก (WHO)	มาตรฐาน PM _{2.5} แต่ละประเทศ
40	-	อินเดีย
35	ค่าเป้าหมายระหว่างทางระดับที่ 1 (Interim Target 1; IT-1)	จีน (class 2) ฮ่องกง
25	ค่าเป้าหมายระหว่างทางระดับที่ 2 (Interim Target 2; IT-2)	สหภาพยุโรป (EU) สหราชอาณาจักร (UK) ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย
15	ค่าเป้าหมายระหว่างทางระดับที่ 3 (Interim Target 3; IT-3)	จีน (class 1) ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ไทย
12	-	สิงคโปร์ สหรัฐอเมริกา
10	คำแนะนำองค์การอนามัยโลก (WHO Guideline)	-
8.8	-	แคนาดา
8	-	ออสเตรเลีย

☐ ร่างฯ อยู่ในระดับเดียวกับค่ามาตรฐานญี่ปุ่น เกาหลีใต้ และจีน (Class 1) เข้มงวดกว่าค่ามาตรฐานของประเทศที่พัฒนาแล้วอีกหลายประเทศ ได้แก่ EU และ UK และประเทศอื่นๆ ได้แก่ มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ จีน (Class 2) อินเดีย รวมถึง ฮ่องกง

2) เปรียบเทียบ (ร่าง) ค่ามาตรฐาน $PM_{2.5}$ กับสถานการณ์
คุณภาพอากาศที่ตามมา

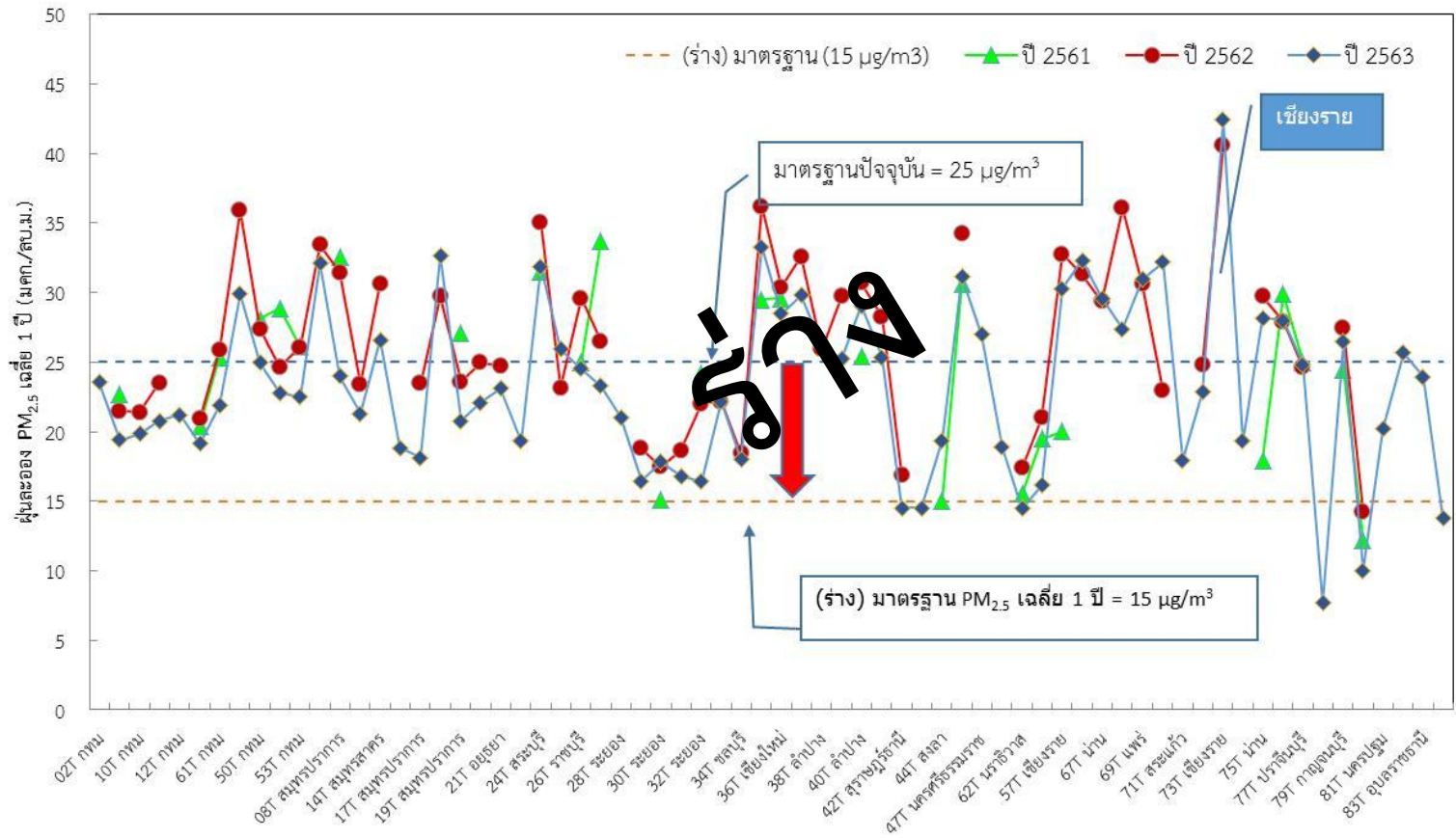
ร่าง

สถานการณ์ฝุ่นละออง PM_{2.5} กับ (ร่าง)ค่ามาตรฐาน PM_{2.5} ในเวลา 24 ชั่วโมง

สถานการณ์ฝุ่นละออง PM_{2.5} กับ (ร่าง)ค่ามาตรฐาน PM_{2.5} ในเวลา 1 ปี

ปริมาณฝุ่นละออง PM_{2.5} เฉลี่ย 1 ปี ระหว่างปี 2561-2563

- สถานการณ์ PM_{2.5} ในช่วงปี พ.ศ. 2561- 2563 ส่วนใหญ่เกิน (ร่าง) ค่ามาตรฐาน PM_{2.5} เฉลี่ย 1 ปี ทุกปี ยกเว้น สมุทรสงคราม และหลายจังหวัดในพื้นที่ภาคใต้ ที่มีแนวโน้มลดลงและอยู่ในเกณฑ์ (ร่าง) ค่ามาตรฐานฯ ได้แก่ ยะลา สตูล นราธิวาส สุราษฎร์ธานี ภูเก็ต

3) แผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ
“การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง”

ทาง

แผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง”

- เมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2562 คณะรัฐมนตรี มีมติให้ “การแก้ไขปัญหามลภาวะด้านฝุ่นละออง” เป็นวาระแห่งชาติ และคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เห็นชอบต่อแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง” ในคราวประชุมครั้งที่ 5/2562 เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2562 และมีมติในคราวการประชุมครั้งที่ 7/2563 เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2563 เห็นชอบร่างแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง” (พ.ศ. 2563) และแผนเฉพาะกิจเพื่อการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง สาระสำคัญของการทบทวนแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง”

4) ประเมินผลประโยชน์ที่ได้รับจากการลดผลกระทบต่อสุขภาพ (Health benefits)

- ❑ ปี 2562 สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ ได้ศึกษาโครงการ “*Air Quality Assessment for Health and Environment Policies in Thailand*” โดยประเมินผลประโยชน์ที่ได้รับจากการลดผลกระทบต่อสุขภาพ จากการลดการได้รับสัมผัส PM_{2.5} โดยการประเมินค่าของการสูญเสียปีสุขภาวะ (Disability-adjusted Life Years; DALYs) สำหรับการเกิดโรคตาม ICD-10 ในพื้นที่เชียงใหม่ สระบุรี และสงขลา (ในปี 2555-2559) พบว่า
  - PM_{2.5} ลดลงถึงระดับค่า Interim Target-3 (37.5 µg/m³) ประโยชน์ทางสุขภาพของ 3 พื้นที่ (เชียงใหม่ สระบุรี และสงขลา) คิดเป็นมูลค่าทางการเงินรวมประมาณ 4.87 พันล้านบาท
- ❑ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ อยู่ระหว่างดำเนินงานวิจัยโครงการวิจัยการประเมินมาตรการตามแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง” ภายใต้ทุนวิจัยของ วช.

4. (ร่าง) ประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

- กรมควบคุมมลพิษ ได้ยกร่างประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เรื่อง การกำหนดค่ามาตรฐานฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 2.5 ไมครอน ในบรรยากาศโดยทั่วไป

ร่าง

(ร่าง)

ประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

เรื่อง กำหนดมาตรฐานฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน ในบรรยากาศโดยทั่วไป

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงการกำหนดมาตรฐานฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน ในบรรยากาศโดยทั่วไป ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒(๔) และมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ และคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ ๓๑๐/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๔ เรื่อง มอบหมายและมอบอำนาจให้รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติหน้าที่ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการ ในคณะกรรมการต่างๆ ตามกฎหมาย และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ประกอบกับมติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ครั้งที่ ...../..... เมื่อวันที่ ..... จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓๖ (พ.ศ. ๒๕๕๓) เรื่อง กำหนดมาตรฐานฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน ในบรรยากาศโดยทั่วไป ลงวันที่ ๒๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๓

ข้อ ๒ กำหนดมาตรฐานฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน ในบรรยากาศโดยทั่วไป ค่าเฉลี่ยในเวลา ๒๔ ชั่วโมง จะต้องไม่เกิน ๓๗ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร และค่าเฉลี่ยในเวลา ๑ ปี จะต้องไม่เกิน ๑๕ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร

ข้อ ๓ การวัดค่าเฉลี่ยของฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน ตามข้อ ๒ ให้ใช้วิธีดังต่อไปนี้

(๑) วิธีตรวจวัดอ้างอิง คือ วิธีกราวิเมตริก (Gravimetric)

(๒) วิธีตรวจวัดเทียบเท่า ประกอบด้วย

(๒.๑) วิธีเบต้า เรดิเอชัน แอทเทนนูเอชัน (Beta Radiation Attenuation หรือ Beta Ray Attenuation)

(๒.๒) วิธีเทปเปอร์ อิลิเมนต์ ออสซิลเลติง ไมโครบาลานซ์ (Tapered Element Oscillating Microbalance; TEOM)

(๒.๓) วิธีการกระเจิงของแสง (Light Scattering)

(๒.๔) วิธีเก็บตัวอย่างด้วยเครื่องเก็บตัวอย่างอากาศแบบไดโคโตมัส (Dichotomous Air Sampler) และวิเคราะห์ด้วยวิธีกราวิเมตริก

ทั้งนี้ วิธีตรวจวัดตามข้อ ๓ (๑) ต้องเป็น Federal Reference Method (FRM) และข้อ ๓ (๒) ต้องเป็น Federal Equivalent Method (FEM) ตามที่องค์การพิทักษ์สิ่งแวดล้อมแห่งประเทศสหรัฐอเมริกา (United States Environmental Protection Agency; US EPA) กำหนดหรือ วิธีอื่นที่กรมควบคุมมลพิษ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๔ การวัดค่าเฉลี่ยของฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน ตามข้อ ๓ ให้ทำในบรรยากาศทั่วไป ที่อุณหภูมิและความดันบรรยากาศสภาวะจริง (Actual conditions) และต้องสูงจากพื้นดินอย่างน้อย ๑.๕๐ เมตร แต่ไม่เกิน ๑๕ เมตร

ประกาศ ณ วันที่ ..... พ.ศ. ๒๕๖๔

(.....)

พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ

รองนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติหน้าที่

ประธานกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

5. ความเห็นของกรมควบคุมมลพิษ

- ❑ กรมควบคุมมลพิษ พิจารณาแล้วมีความเห็นว่า เพื่อเป็นการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมด้านอากาศ และเพิ่มระดับการป้องกันผลกระทบต่อสุขภาพอนามัย โดยคำนึงถึงความก้าวหน้าในทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและความเปลี่ยนแปลงในทางเศรษฐกิจ และสังคม ตลอดจนสถานการณ์คุณภาพอากาศที่ผ่านมา จึงเห็นควรให้ปรับปรุงมาตรฐานฝุ่นละออง $PM_{2.5}$ ในบรรยากาศ โดยเปลี่ยน
  - ✓ จากค่าเฉลี่ยในเวลา 24 ชั่วโมง จะต้องไม่เกิน $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ เป็น จะต้องไม่เกิน $37 \mu\text{g}/\text{m}^3$
  - ✓ จากค่าเฉลี่ยในเวลา 1 ปี จะต้องไม่เกิน $25 \mu\text{g}/\text{m}^3$ เป็น จะต้องไม่เกิน $15 \mu\text{g}/\text{m}^3$

6. ประเด็นเสนอเพื่อพิจารณา

- ❑ เห็นชอบกับ (ร่าง) ประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เรื่อง การกำหนดค่ามาตรฐานฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 2.5 ไมครอน ในบรรยากาศโดยทั่วไป ค่าเฉลี่ยในเวลา 24 ชั่วโมง จะต้องไม่เกิน 37 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร และค่าเฉลี่ยในเวลา 1 ปี จะต้องไม่เกิน 15 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ตามที่กรมควบคุมมลพิษ เสนอ

ร่าง

ขอขอบพระคุณทุกท่าน

ยินดีรับฟังความคิดเห็นเพิ่มเติม

- 1) nittaya.c@pcd.go.th
- 2) chaisa_at@hotmail.com
- 3) Tel. 02 298 2346, 080 308 9900
- 4) Fax. 02 298 5389

แบบฟอร์มแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

ร่าง

<http://bit.ly/35uist1>